

**UCHWAŁA NR XXII/164/2025
RADY GMINY MIETKÓW**

z dnia 27 listopada 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2025 – 2031

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) oraz art. 16b, art. 17, ust. 1, pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214) Rada Gminy Mietków uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026 – 2031 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mietków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Paweł Waclawek

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY MIĘTKÓW
NA LATA 2026-2031

Miętków, wrzesień 2025 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Podstawy prawne opracowania Strategii	6
1. Główne ramy prawne	6
2. Powiązanie z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla	8
II. Proces uspołeczniania, słownik pojęć oraz uczestnicy	16
1. Proces uspołeczniania	16
2. Słownik pojęć	16
III. Wizja, misja oraz cel strategiczny	17
IV. Charakterystyka środowiska społecznego	18
Informacje ogólne	18
Struktura ludności	19
Edukacja i wychowanie	19
Pomoc społeczna	20
Rynek pracy	20
V. Diagnoza Problemów Społecznych	22
1. Badania	22
2. Wnioski	22
3. Rekomendacje	31
4. Ocena zdolności realizacji usług społecznych	35
VI. Analiza SWOT oraz dane prospektywne	38
1. Analiza SWOT	38
2. Dane prospektywne (określenie podstaw wizji Strategii)	44
Pomoc społeczna	44
Profilaktyka rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii	45
Edukacja publiczna, kultura, samoorganizacja społeczności lokalnej	46
VII. Cele główne strategii, cele szczegółowe i ich realizacja	47
1. Cele główne strategii.	47
2. Cele operacyjne i ich realizacja	49
VIII. Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią	59

IX. System zarządzania i aktualizacji strategii.	61
Podmioty zarządzające realizacją strategii.....	61
Ramy finansowe Strategii.....	61
Instrumenty realizacji strategii	63
Monitoring i ocena wdrażania strategii	63
Załącznik nr 1 – wykaz podmiotów ekonomii społecznej.....	66

WSTĘP

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, każda gmina w Polsce ma obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Podstawową intencją tworzenia strategii jest wskazanie działań o charakterze planistycznym, których głównym celem jest dążenie do integracji osób (mieszkańców) i rodzin zamieszkujących daną gminę, ze szczególnym uwzględnieniem grup ryzyka. Wskazana integracja ma w tym kontekście szerokie – społeczne znaczenie, które należy definiować jako dążenie do zespolenia i zharmonizowania mieszkańców danej społeczności lokalnej, poprzez intensyfikację ich kontaktów. Szczególną uwagę w procesie konsolidacji społecznej zwraca się na osoby, które chcą zmieniać siebie oraz swoje otoczenie, jak również osoby dotknięte różnego rodzaju dysfunkcjami.

Warto, w ślad za Diagnozą Problemów Społecznych, powtórzyć definicję pojęcia „problem społeczny” – w ujęciu R. Marisa jest to: *„ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludności, przez silne grupy, bądź przez charyzmatyczne jednostki, oraz które mogą być rozwiązane czy też którym można jakoś zaradzić”*¹. Z kolei, według K. Frysztackiego, warunkiem determinującym zaistnienie problemu społecznego jest stan świadomości. Pojawiające się i narastające poczucie niepokoju, zagrożenia, sprzeciwu to mechanizm identyfikowania problemów oraz nadawania im społecznego charakteru². W świetle tych definicji muszą pojawić się cztery istotne elementy, aby można było mówić o problemie społecznym:

- problem społeczny jest zjawiskiem niepożądanym,
- wywołuje krytykę znacznej liczby ludzi,
- jest zjawiskiem możliwym do przewyciężenia,
- można go przewyciężyć przez zbiorowe działanie.

Gmina tworzy Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych przy wykorzystaniu posiadanej infrastruktury, poprzez jej rozbudowę, bądź wykorzystanie

¹ K. Frysztacki, Socjologia problemów społecznych, Warszawa 2009, s. 20.

² K. Frysztacki, Problemy społeczne [w:] Encyklopedia socjologii, tom III, Warszawa 2000, s. 205.

infrastruktury należącej do innych podmiotów w drodze porozumień. Szczególne znaczenie ma także współpraca z podmiotami niepublicznymi, w tym organizacjami pozarządowymi.

W rozwiązywaniu problemów społecznych najbardziej efektywna w perspektywie ostatnich lat jest nauka niezbędnych umiejętności do radzenia sobie z problemami. To właśnie ta metoda będzie podstawą realizacji celów strategicznych. Kolejnym obszarem projektowania działań rozwiązujących problemy społeczne jest pomoc społeczna oraz przeciwdziałanie przemocy domowej. Część osób, mimo pomocy w wyżej wymienionych obszarach, dalej ma problemy. Przyczyną takiego stanu są najczęściej problemy związane z nadużywaniem środków psychoaktywnych (alkohol bądź narkotyki).

Wobec powyższego, uznać należy iż w polskich realiach, problemami społecznymi, jakie najczęściej i najsilniej dają o sobie znać są: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne. Dodatkowo, ostatnie lata przyniosły duże zmiany demograficzne – przede wszystkim starzejące się społeczeństwo, a także coraz częściej doświadczana niepełnosprawność i ograniczenia spowodowane złym stanem zdrowia. Problemy te wymagają różnego rodzaju działań oraz indywidualnego podejścia. Nie sposób jednak nie dostrzec, że część z nich może się wzajemnie przenikać i łączyć (i w rzeczywistości tak niestety jest). Priorytetem jest oczywiście przeciwdziałanie tego rodzaju zagrożeniom, ale także podejmowanie działań prowadzących do ograniczania tych problemów w miejscach gdzie one już występują. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w środowisku lokalnym powinna zatem zajmować się działaniem w obszarach:

- edukacja publiczna, kultura, samoorganizacja społeczności lokalnej,
- pomoc społeczna, przeciwdziałanie przemocy domowej, pomoc osobom niepełnosprawnym i starszym,
- wsparcie dla rodzin w sferze opiekuńczo-wychowawczej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz od uzależnień behawioralnych,
- wsparcie w problemach dot. zdrowia, w tym także zdrowia psychicznego.

Osoba lub rodzina „z problemami”, której udzielono pomocy w tych obszarach, będzie bardziej zmotywowana do aktywności w życiu społecznym z adekwatnym poczuciem wartości, mająca świadomość współodpowiedzialności za rozwiązywanie problemów, które ją dotyczą.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W ogólnym rozumieniu oznacza sposób osiągnięcia wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji, polityki społecznej. Istotą strategii jest zatem dochodzenie do porozumienia społecznego, minimalizując sytuacje konfliktowe. Jest to formuła kształtowania strategii elastycznych, otwartych i dynamicznych wobec przyszłości.

Reasumując, można stwierdzić, że strategia stanowi instrument umożliwiający podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie. Zasady realizacji polityki długofalowej określają cele strategiczne i zadania związane z ich realizacją. Działania i decyzje zarówno w najbliższym okresie, jak i decyzje w dalszym okresie powinny być podejmowane na podstawie niniejszej strategii. Trzeba jednak zaznaczyć, że strategia jest dokumentem „żywym”, co wynika ze zmienności oraz stopnia nasilenia poszczególnych problemów społecznych, a w związku z tym powinna podlegać systematycznej ewaluacji.

I. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA STRATEGII

1. Główne ramy prawne

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17. ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.). Ustawa ta określa:

1. zadania w zakresie pomocy społecznej,
2. rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich przydzielania,
3. organizacje pomocy społecznej,
4. zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

Według ustawy pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to m.in.:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.);
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1208);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673);

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.);
- ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620 ze zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 83 ze zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r., poz. 913 ze zm.);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 917);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 146 ze zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r., poz. 1491 ze zm.);
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r., poz. 1576 ze zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025 r., poz. 438 ze zm.);
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1335);
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r., poz. 881 ze zm.);
- ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. z 2023 r., poz. 1429 ze zm.);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1512).

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego, czy finansów publicznych (m.in.: Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, czy ustawa o finansach publicznych).

2. Powiązanie z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla

Niniejsza Strategia jest głównym narzędziem realizacji polityki społecznej i socjalnej oraz dokumentem wdrażającym politykę lokalną, a w wyniku tego dokumentem wypełniającym politykę regionalną i krajową. Poniżej przedstawiono sprzężenie niniejszego dokumentu z wybranymi dokumentami strategicznymi wyższego szczebla, włączając te, które wydaje Unia Europejska.

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030 jest dokumentem ukazującym główne tendencje, wyzwania i schematy rozwoju społeczno- gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania Państwa. Najistotniejszym zadaniem Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju jest poprawa jakości życia obywateli. W zgodzie z wykonaną diagnozą przygotowaną na potrzeby sporządzenia Długookresowej Strategii, rozwój Polski winien odbywać się w trzech strategicznych obszarach w sposób równoczesny, które to obszary zostały podzielone na osiem części:

w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:

1. Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna.
2. Polska Cyfrowa.
3. Kapitał ludzki.
4. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko

w obszarze równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski.

1. Rozwój regionalny.

2. Transport.

w obszarze efektywności i sprawności państwa:

1. Kapitał społeczny.
2. Sprawne państwo.

Narodowy Program Zdrowia 2021-2025

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 (dalej jako: NPZ), jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Przy realizacji NPZ niezbędne jest uwzględnienie wpływu skutków zdrowotnych wywołanych przez epidemię COVID-19 na zdrowie populacji. Choroba ta przyczyniła się do największego kryzysu zdrowotnego w Rzeczypospolitej Polskiej po zakończeniu II wojny światowej. Z uwagi na jej specyfikę (niezależnie od konieczności nieustannego jej przeciwdziałania i zwalczania skutków) niezbędne jest zintensyfikowanie działań mających na celu promowanie zdrowia, ograniczanie narażenia na czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych. Epidemia COVID-19, nakładając się na epidemię przewlekłych chorób niezakaźnych, powoduje efekt negatywnej synergii. Tym bardziej istotna jest konieczność podjęcia kompleksowych, a także zgodnych z aktualną wiedzą naukową, interwencji w obszarze zdrowia publicznego, wszelkimi dostępnymi narzędziami.

Cele operacyjne NPZ obejmują:

1. Profilaktykę nadwagi i otyłości.
2. Profilaktykę uzależnień.
3. Promocję zdrowia psychicznego.
4. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne.
5. Wyzwania demograficzne.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Głównym powodem opracowania, a następnie wdrożenia Narodowej Strategii Integracji Społecznej (dalej jako: NSIS) było przystąpienie Polski do realizacji drugiego

z zadań Strategii Lizbońskiej UE, stawiającego na unowocześnienie europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz pokonywanie izolacji społecznej. Analizując zmiany, jakie zaszły w wyniku transformacji ustrojowej, niezwykle istotne działanie strategiczne państwa powinno stanowić tworzenie warunków kształtowania kapitału społecznego. Rozwój kapitału społecznego, w tym umiejętności do kooperacji oraz rozwiązywania problemów społecznych, obliguje do wzrostu zaangażowania obywateli, a także wymaga takiej polityki państwa, która będzie spójna. Marginalizowanie społeczne wynika przede wszystkim z niekorzystnych warunków ekonomicznych, dyskryminacja ze względu na niepełnosprawność, choroby, uzależnienia. Realizowanie koncepcji Narodowej Strategii będzie możliwe dzięki wdrożeniu strategii i programów w kwestii integracji społecznej na poziomie lokalnym, zatem przyjęcie Strategii umożliwi realizację założeń zawartych w Narodowej Strategii Integracji Społecznej.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030

Cel główny Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 stanowi wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków, który odnosi się do zagadnień jednego z obszarów wpływających na osiągnięcie celów SOR: Kapitał ludzki i społeczny. Jest on również powiązany z realizacją działań wskazanych w poszczególnych obszarach dla wszystkich trzech celów szczegółowych Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Cel główny doprecyzowują trzy cele szczegółowe:

- 1) Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne;
- 2) Cel szczegółowy 2: Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich;
- 3) Cel szczegółowy 3: Zwiększenie wykorzystania potencjału kulturowego i kreatywnego dla rozwoju.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Celem głównym Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. SRKL obejmuje 4 cele szczegółowe:

- 1) Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych;

- 2) Poprawę zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej;
- 3) Wzrost i poprawę wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy;
- 4) Redukcję ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawę dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia solidarności społecznej

Działania przewidziane w KPRES ujęto w czterech obszarach tematycznych.

- Solidarna wspólnota lokalna. Obszar ten dotyczy współpracy podmiotów ekonomii społecznej z administracją publiczną, a w szczególności samorządową. Przewidziane w nim działania pozwolą zmienić zasady współpracy między samorządem a podmiotami ekonomii społecznej tak, aby mieszkańcy wspólnot samorządowych mieli dostęp do lepiej zaplanowanych i dopasowanych do indywidualnych potrzeb usług społecznych, świadczonych w szczególności przez podmioty działające lokalnie.
- Solidarny rynek pracy. W tym obszarze zebrane zostały działania dotyczące reintegracji społecznej i zawodowej realizowanej przez różne podmioty ekonomii społecznej (np.: CIS, KIS, WTZ, ZAZ przedsiębiorstwa społeczne). Określone zostały również warunki niezbędne do uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz najważniejsze instrumenty wsparcia zatrudnienia w tych podmiotach. Wszystkie te działania przyczynią się do zwiększenia szans na pracę i pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym dla osób w szczególnej sytuacji życiowej (np. bezrobotnych, niepełnosprawnych, ubogich).
- Konkurencyjna przedsiębiorczość społeczna. Obszar ten obejmuje działania, dzięki którym podmioty ekonomii społecznej będą mogły efektywniej konkurować z innymi przedsiębiorcami i wzmacniać swoją samodzielność. Dzięki temu bardziej stabilne będą miejsca pracy tworzone w tych podmiotach. W KPRES przewidziano m.in. dedykowane dla podmiotów ekonomii społecznej wsparcie doradcze, pożyczki, a także działania wspierające powstawanie sieci i partnerstw.
- Solidarne społeczeństwo. W tym obszarze znalazły się działania edukacyjne i promujące ekonomię społeczną. Będą one skierowane w szczególności do osób

młodych. Ponadto przewidziano także upowszechnianie wiedzy o ekonomii społecznej wśród przedstawicieli władz publicznych.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030

Głównym celem przyjętej polityki publicznej w perspektywie do roku 2030 jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Określone w dokumencie priorytety i działania koncentrują się na obszarach:

- przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałania bezdomności,
- rozwijania usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- wspierania osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej,
- wspierania integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Celem głównym Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (dalej jako: KSRR) jest efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Dookreśla on zatem II cel szczegółowy SOR – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 będzie realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;

Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;

Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 (część szczegółowa)

Zintegrowana Strategia Umiejętności (dalej jako: ZSU) została opracowana z uwzględnieniem: wymogów wynikających z Umowy Partnerstwa, rekomendacji raportu „Strategia Umiejętności OECD: Polska” oraz założeń Nowego Europejskiego Programu na rzecz Umiejętności.

Obszary oddziaływania w ramach ZSU 2030 (część szczegółowa):

1. Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
2. Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry zarządzające.
3. Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące.
4. Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną.
5. Rozwijanie i wykorzystanie umiejętności w miejscu pracy.
6. Doradztwo zawodowe.
7. Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną.
8. Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności.

Każdy z obszarów oddziaływania zawiera tematy i kierunki działań, a także katalog podmiotów, które będą zaangażowane w realizację strategii. ZSU stanowi ramy strategiczne polityki na rzecz rozwoju umiejętności niezbędnych do wzmocnienia kapitału społecznego, włączenia społecznego, wzrostu gospodarczego i osiągnięcia wysokiej jakości życia.

Narodowy Program Mieszkaniowy

Narodowy Program Mieszkaniowy to dokument strategiczno- programowy, który wyznacza główne kierunki realizacji polityki mieszkaniowej państwa w perspektywie do 2030 r. Program określa priorytety polityki mieszkaniowej państwa oraz podstawowe narzędzia służące rozwiązywaniu problemów mieszkaniowych

w Polsce. Nie koncentruje się przy tym wyłącznie na zachętach w postaci publicznego finansowania inicjatyw promieszkaniowych. Z uwagi na różnorodne wyzwania stojące przed władzami publicznymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz rozwoju zasobów mieszkaniowych, Program przewiduje rozwiązania umożliwiające angażowanie w cel poprawy dostępności mieszkań i warunków zamieszkiwania potencjału całego rynku mieszkaniowego, zarówno inwestorów publicznych, jak i prywatnych.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

Wizję przyszłościowego rozwoju regionu określono w dość ogólnej, lecz adekwatnej do powszechnie ujawnianych oczekiwań formie jako: Dolny Śląsk 2030 regionem równomiernego rozwoju, regionem przyjaznym, nowoczesnym i konkurencyjnym. Jej osiągnięciu służyć będzie realizacja celu nadrzędnego, którym jest harmonijny rozwój regionu i wysoka jakość życia dolnośląskiej społeczności oraz przyporządkowanych mu pięciu celów strategicznych:

1. efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu;
2. poprawa jakości i dostępności usług publicznych;
3. wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego;
4. odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego;
5. wzmocnienie przestrzennej spójności regionu.

Realizacji tychże celów strategicznych służyć zaś będą różnorodne inicjatywy ujęte w 94 przedsięwzięciach strategicznych – grupach zadań strategicznych. Skuteczna realizacja polityki rozwoju województwa dolnośląskiego wyrażona w niniejszej strategii możliwa będzie dzięki określeniu priorytetów i ich terytorialnemu ukierunkowaniu, uwzględniającemu charakter i zakres niezbędnej strategicznej interwencji oraz specyficzne wyzwania rozwojowe.

W ujęciu horyzontalnym (obejmującym całe województwo) za priorytetowe przyjęto sześć kierunków strategicznej interwencji dotyczących zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego, doskonalenia usług edukacyjnych, kształtowania

postaw obywatelskich, rozwoju potencjału komunikacyjnego, wykorzystania potencjału środowiska oraz wzmocnienia rozwoju regionalnych i subregionalnych ośrodków miejskich. Ponadto uwzględniono wyraźne terytorialne podejście wyróżniając sześć obszarów interwencji, którym dedykowane są dostosowane do nich specyficzne przedsięwzięcia strategiczne – grupy zadań strategicznych.

II.PROCES USPOŁECZNIANIA, SŁOWNIK POJĘĆ ORAZ UCZESTNICZY

1. Proces uspołeczniania

Uspołecznienie procesu planowania strategicznego jest wymogiem Unii Europejskiej i wiąże się w praktyce z zastosowaniem w procesie planowania co najmniej dwóch z czterech niżej podanych zasad polityki strukturalnej Unii Europejskiej:

- **programowanie** – obowiązek tworzenia długookresowych strategii i planów rozwoju na poziomie narodowym, wojewódzkim i wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione potrzebami lokalnymi – także na poziomie gmin i powiatów,
- **subsydiarność** – jasne określenie kompetencji władzy wykonawczej różnych szczebli i upoważnienie (na mocy stosowanych aktów prawnych) samorządów do programowania i realizacji polityki społecznej regionu,
- **partnerstwo** – statutowy obowiązek konsultowania polityki społecznej z partnerami społecznymi na każdym poziomie programowania polityki społecznej.
- **koncentracja** – wybór i ustalenie hierarchii priorytetów w ramach programów operacyjnych i systematyczne zwiększanie przydziału środków na te działania w obszarach, na których koncentrują się problemy społeczne i ekonomiczne.

W niniejszej Strategii zostały uwzględnione wszystkie 4 zasady.

2. Słownik pojęć

- WIZJA - dokąd zmierzamy, kim chcemy się stać, w imię jakich wartości działamy,
- MISJA – sens naszego istnienia i działania,
- PRIORYTETY – najważniejsze cele, pierwszoplanowa sprawa (zgodnie z nomenklaturą NSRR),
- CELE (KIERUNKI STRATEGICZNE) – opisują pożądaną zmiany struktury powiązań i jakości w podsystemach rozwoju,
- ZADANIA – upodmiotowiony harmonogram działań (programów, czasów).

III. WIZJA, MISJA ORAZ CEL STRATEGICZNY

Wizja rozwoju jest określeniem takiego obrazu Gminy Mietków, jaki jednostka (samorządu) oraz jej mieszkańcy (uczestnicy procesu planowania), chcieliby osiągnąć za kilka lat. Wizja określa bardzo ogólnie dlaczego działamy, do czego dążymy, jakie chcemy osiągnąć cele, jeśli podejmiemy działania strategiczne.

Wobec powyższego, mając również na względzie przeprowadzoną Diagnozę Problemów Społecznych, a także kontynuując dotychczasowe działania (na podstawie wcześniejszej Strategii), w niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, wizja została sformułowana w następujący sposób:

**Mietków – gmina dążąca do zapewnienia bezpieczeństwa
i wysokiego standardu życia mieszkańców,
dostosowana do bieżących potrzeb społecznych.**

Misję Gminy Mietków, wobec przedstawionej wizji, a także dotychczas prowadzonych działań, należy przedstawić następująco:

Mietków – gmina bezpieczna i otwarta dla mieszkańców, która:

- zapewnia profesjonalną pomoc społeczną, efektywnie rozwiązuje problemy społeczne oraz bytowe mieszkańców, wspiera osoby potrzebujące pomocy i sprzyja ich rozwojowi;
- prowadzi aktywną i efektywną politykę prozdrowotną, zwłaszcza dla seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami (a także ich opiekunów);
- umożliwia i sprzyja integracji społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem integracji międzypokoleniowej.

Celem podstawowym (wyjściowym) jest opracowanie harmonijnego planu działania, spójnego z przedstawioną wizją oraz misją, uwzględniającego szczegółowy podział na priorytetowe obszary. Urzeczywistnieniem będzie wskazanie odpowiednich Celów Strategicznych i powiązanych z nimi kierunków działania.

IV.CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO

INFORMACJE OGÓLNE

Gmina Mietków ma 3 785 mieszkańców, z czego 50,8% stanowią kobiety, a 49,2% mężczyźni. W latach 2002-2024 liczba mieszkańców zmalała o 3,0%. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,5 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa dolnośląskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Mieszkańcy gminy Mietków zawarli w 2023 roku 15 małżeństw, co odpowiada 3,9 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to nieznacznie mniej od wartości dla województwa dolnośląskiego oraz wartość porównywalna do wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,3 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 27,1% mieszkańców gminy Mietków jest stanu wolnego, 59,8% żyje w małżeństwie, 7,1% mieszkańców jest po rozwodzie, a 5,4% to wdowy/wdowcy.

Gmina Mietków ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -7. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,83 na 1000 mieszkańców gminy Mietków. W 2023 roku urodziło się 36 dzieci, w tym 44,4% dziewczynek i 55,6% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,36 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

57,6% mieszkańców gminy Mietków jest w wieku produkcyjnym, 19,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 22,6% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Gmina Mietków dysponuje w swoim zasobie 16 mieszkaniami komunalnymi.

Powierzchnia Gminy wynosi 83,3 km², z czego 56,6 km² stanowią użytki rolne, a 9,16 km² – lasy.

STRUKTURA LUDNOŚCI

Struktura ludności zaprezentowana została w formie tabelarycznej, z podziałem na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny oraz poprodukcyjny.

GRUPA WIEKOWA	GMINA		
	OGÓLEM	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI
2023 rok			
Wiek przedprodukcyjny (0 - 18 lat)	734	360	374
Wiek produkcyjny (19 – 59/64)	2154	980	1174
Wiek poprodukcyjny (powyżej 60/65)	797	525	272
2024 rok			
Wiek przedprodukcyjny (0 - 18 lat)	709	347	362
Wiek produkcyjny (19 – 59/64)	2109	963	1146
Wiek poprodukcyjny (powyżej 60/65)	799	520	279

Źródło: dane własne Gminy.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Struktura placówek oświatowych. Brak placówek ponadpodstawowych.

Liczba placówek	2023/2024	2024/2025
Placówki wychowania przedszkolnego	1	1
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	121	128
Szkoły podstawowe	1	1
Uczniowie szkół podstawowych	271	277

Dane – Gmina Mietków.

POMOC SPOŁECZNA

Ilość osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej.

	2023 ROK	2024 ROK
LICZBA ŚWIADCZENIOBIORCÓW OTRZYMUJĄCYCH POMOC NA PODSTAWIE WYDANYCH DECYZJI	49	89
LICZBA RODZIN	49	89
LICZBA OSÓB W RODZINACH	125	167

Dane – GOPS.

Odnotować należy, że znaczący wzrost liczby udzielonych świadczeń w roku 2024 był związany z pomocom osobom poszkodowanym w wyniku powodzi, która dotknęła Gminę Mietków we wrześniu 2024 r.

Głównym podmiotem realizującym zadania z zakresu pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mietkowie (dalej jako: GOPS). Szczegółowe przedstawienie danych dotyczących ilości osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej znajduje się w tabeli poniżej (strona 20).

Poza GOPS, na terenie Gminy funkcjonują:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespół Interdyscyplinarny.

RYNEK PRACY

	2023 ROK		2024 ROK	
	OGÓLEM	KOBIETY	OGÓLEM	KOBIETY
BEZROBOTNI	44	27	43	23
Z PRAWEM DO ZASIŁKU	8	2	10	7

Dane – Powiatowy Urząd Pracy.

Ilość osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej.

	LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH	LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH	LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH	LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
	2023 rok		2024 rok	
UBÓSTWO	21	42	22	37
SIEROCTWO	0	0	0	0
OCHRONA MACIERZYŃSTWA	10	48	6	30
BEZDOMNOŚĆ	1	1	3	3
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	22	31	9	12
BEZRADNOŚĆ	30	76	7	13
DŁUGOTRWAŁA CHOROBA	27	44	5	8
ALKOHOLIZM	5	7	2	5
NARKOMANIA	0	0	1	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	0	0	0	0

V. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. Badania

Na terenie gminy Mietków, w okresie wrzesień-listopad 2024 r., zostały przeprowadzone badania diagnozujące problemy społeczne, których efektem jest Diagnoza problemów społecznych Gminy Mietków. Celem podjętych badań była analiza wybranych problemów społecznych, występujących na terenie gminy.

Zróżnicowany dobór próby, umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk. W badaniu łącznie udział wzięło 170 osób (100 dorosłych mieszkańców, 61 uczniów szkół podstawowych, a także 9 przedstawicieli instytucji pomocowych).

Z uwagi na obszerny charakter dokumentu Diagnozy, w dalszej części niniejszego Rozdziału przedstawiono jedynie wnioski oraz rekomendacje, zawarte w opracowanej Diagnozie Problemów Społecznych.

2. Wnioski

Wnioski z badania mieszkańców

Problem alkoholowy

Największa grupa respondentów, bo aż 37%, spożywa alkohol kilka razy w roku, co wskazuje na okazjonalny charakter konsumpcji. Drugą najliczniejszą grupę, obejmującą 21% badanych, stanowią osoby, które deklarują, że w ogóle nie spożywają alkoholu. Regularne i częstsze spożywanie alkoholu, czyli kilka razy w miesiącu, raz w tygodniu lub kilka razy w tygodniu, zadeklarowało łącznie 25% respondentów.

Najczęściej wybieranym rodzajem alkoholu jest piwo lub cydr, które wskazało 44,3% respondentów. Kolejnym popularnym wyborem jest wino, spożywane przez 37,97% badanych, natomiast 34,18% respondentów preferuje whisky, koniak, drinki z mocnymi alkoholami oraz inne mocne napoje alkoholowe. Wódkę jako najczęściej spożywanego alkoholu wskazało 26,58% badanych, a nalewki i likiery wybrało 22,78% uczestników.

Najbardziej wybieranym alkoholem były produkty domowej roboty lub spoza legalnego źródła, które zadeklarowało 8,86% respondentów.

Najczęściej alkoholem konsumowany jest w domu, co zadeklarowało 64,56% respondentów. Spotkania zorganizowane u znajomych, takie jak urodziny, imieniny czy sylwester, wskazało 46,84% badanych, podczas gdy 36,71% wybiera imprezy rodzinne. Niezorganizowane spotkania u znajomych, takie jak wspólne kibicowanie, zostały wskazane przez 25,32% respondentów. Spożywanie alkoholu na świeżym powietrzu, w tym grille i pikniki, jest popularne wśród 22,78% badanych, a najmniej wskazywane miejsca to bary, puby, dyskoteki lub kawiarnie, które wybrało 17,72% uczestników.

Większość respondentów - 45,57%, deklaruje, że nigdy nie spożywa alkoholu w samotności, natomiast 35,44% przyznaje, że robi to rzadko. Osoby, które często spożywają alkohol w samotności, stanowią 12,66% respondentów, podczas gdy 6,33% wskazuje, że robi to zawsze lub prawie zawsze.

Największa grupa respondentów, obejmująca 46,84%, przyznaje, że spożywa bardzo małe ilości alkoholu, co nie wywołuje zauważalnych efektów. Kolejna znacząca grupa, 36,71%, deklaruje, że alkohol wywołuje lekkie rozluźnienie lub „szum” w głowie. Tylko 10,13% badanych przyznaje, że spożywa alkohol w ilościach powodujących wyraźne rozluźnienie i problemy z koordynacją, a jedynie 2,53% doświadcza poważnych problemów z mową i myśleniem. Najmniej respondentów, 3,8%, przyznaje, że alkohol prowadzi ich do stanu utraty pamięci wydarzeń.

75,95% deklaruje, że nigdy nie wykonywało obowiązków zawodowych pod wpływem alkoholu, co wskazuje na odpowiedzialne podejście do pracy. Pozostała część przyznaje się do takich sytuacji z różną częstotliwością – 7,59% deklaruje, że zdarzyło się to czasami, a tyle samo, że zdarzało się rzadko. 6,33% respondentów wskazało, że zdarzało się to często, a 2,53% przyznaje, że zdarzało się to bardzo często.

Ponad połowa badanych (57%) przyznaje, że nigdy nie była świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu. Jednakże 22% respondentów stwierdziło, że zetknęło się z taką sytuacją rzadko, 14% przyznało, że zdarzyło się to czasami, 5% widziało to bardzo często, a 2% twierdzi, że takie sytuacje zdarzały się często.

Większość respondentów (67%) nigdy nie widziała kobiet w ciąży spożywających alkohol na terenie swojej miejscowości. Jednak 8% badanych zauważyło takie przypadki, a 25% nie było w stanie określić, czy takie sytuacje miały miejsce.

Największa grupa respondentów, 45%, uznała, że trudno ocenić, czy spożycie alkoholu w ich miejscowości zmieniło się w ostatnich latach. Spośród osób, które mają wyrobioną opinię, 28% uważa, że spożycie alkoholu wzrosło, 19% twierdzi, że pozostało na tym samym poziomie, a 8% zauważyło spadek konsumpcji.

Problem narkotykowy

Większość respondentów (87%) deklaruje, że nigdy nie zażywała środków psychoaktywnych, co wskazuje na niski poziom ich użycia w badanej grupie. Niewielki odsetek, 1%, przyznał, że zażył środki psychoaktywne tylko raz, podczas gdy regularne zażywanie (raz w miesiącu lub częściej) deklaruje łącznie 6% respondentów. Najczęściej wybieraną substancją była marihuana lub haszysz (92,31%), natomiast inne substancje, takie jak amfetamina czy dopalacze, zażywało 38,46% badanych. Dodatkowo 46,15% respondentów, którzy kiedykolwiek zażywali narkotyki, zrobili to w ciągu ostatnich 30 dni, co wskazuje na aktualność tego zjawiska w niektórych grupach.

Najczęstszym motywem zażywania narkotyków była chęć relaksacji (84,62%), a kolejne powody to dobra zabawa (53,85%) i ciekawość (23,08%). Dostępność środków psychoaktywnych w miejscowości została oceniona jako łatwa przez 30% respondentów, jednak większość (63%) nie miała wiedzy na ten temat. Znajomość miejsc, gdzie można nabyć narkotyki, zadeklarowało 24% badanych, z czego 15% wskazało konkretną osobę, a 11% dostępność przez Internet.

Problem przemocy

Większość badanych, 54%, stwierdziła, że nigdy nie doświadczyła przemocy, jednak 46% miało z nią do czynienia w przeszłości. Najczęstszą formą przemocy, której doświadczali respondenci, była przemoc psychiczna (78,26%), a następnie przemoc fizyczna (52,17%). Zdecydowana większość respondentów (73%) zadeklarowała, że nigdy nie stosowała przemocy, ale 16% przyznało, że miało to miejsce ponad rok temu, a 9% w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

Za najbardziej niedopuszczalne formy przemocy uznano zmuszanie do kontaktów seksualnych oraz przemoc fizyczną (62% odpowiedzi). Mimo tego, że większość respondentów nie znała rodzin dotkniętych przemocą (26%) lub słyszała o takich przypadkach (37%), jednak 52% badanych przyznało, że było świadkami przemocy

domowej. W takich sytuacjach najczęściej wskazywanym działaniem było zawiadomienie odpowiednich służb (38%).

Respondenci w większości (57%) deklaruwali, że nie wiedzą, czy osoby dotknięte przemocą mogą liczyć na pomoc instytucjonalną w swojej miejscowości. Jednakże za kluczowe dla poprawy sytuacji uznawano działania takie jak zwiększenie dostępności poradnictwa (47%), izolowanie osób, które przemoc stosują (61%) oraz poprawa informacji o instytucjach pomagających ofiarom (67%).

Uzależnienia behawioralne

Wiedza na temat uzależnień behawioralnych wśród respondentów jest podzielona – 51% nie wie, czym one są, a 49% deklaruje świadomość tego zjawiska. Najczęściej występującymi uzależnieniami są te związane z technologią – korzystanie z telefonu komórkowego wskazało 34% respondentów, a korzystanie z komputera i Internetu 17%. Dodatkowo 70% ankietowanych dostrzega uzależnienia technologiczne w swoim otoczeniu, co potwierdza ich dominację w analizowanej grupie. Pracoholizm wskazało 17% badanych, a uzależnienia związane z hazardem, takie jak granie w lotto czy zakłady bukmacherskie, były wskazywane rzadziej.

Codzienne korzystanie z urządzeń elektronicznych deklaruje 82% badanych, a tylko 3% nie używa ich w ogóle. Najwięcej respondentów (47%) spędza od 1 do 3 godzin dziennie w Internecie poza pracą, a 20% poniżej 1 godziny. Jednak 18% badanych poświęca na aktywności online ponad 6 godzin dziennie, co wskazuje na potencjalny problem nadmiernego korzystania z Internetu.

Problemy społeczne i dostrzegane przyczyny

Najczęstszą przyczyną uzależnień wskazywaną przez 67% respondentów jest nuda i brak alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Samotność oraz „ucieczka” od problemów osobistych również są istotnymi czynnikami, wskazanymi odpowiednio przez 49% i 48% badanych. Wzorce kulturowe kreowane przez media (29%) oraz zaburzenia psychiczne (7%) także odgrywają rolę.

Problemy społeczne dzieci i młodzieży

Największym problemem dzieci i młodzieży jest uzależnienie od komputera i Internetu (89%), co wskazuje na konieczność interwencji w obszarze cyfrowego dobrostanu.

Zaniedbania wychowawcze (56%) oraz brak autorytetów (53%) także są istotnymi problemami.

Problemy seniorów i niepełnosprawnych

Samotność dotyczy aż 77% starszych osób, a 70% zmagają się z chorobami. Problemy osób niepełnosprawnych dotyczą głównie barier architektonicznych (59%) oraz utrudnionego dostępu do usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych (57%-39%).

Działania dla poprawy jakości życia mieszkańców

Respondenci wskazali na potrzebę poprawy lokalnego transportu (73%), rozwoju usług dla osób chorych i niepełnosprawnych (64%) oraz zwiększenia dostępności poradnictwa specjalistycznego (48%).

Badanie uczniów klas 4-6

Problem alkoholowy

Wszystkie osoby biorące udział w badaniu (27 uczniów) zadeklarowały, że nigdy nie spożywały alkoholu. Wynik ten wskazuje na brak bezpośredniego kontaktu z alkoholem w tej grupie wiekowej, co może być efektem skutecznej edukacji profilaktycznej w środowisku szkolnym i rodzinnym.

Problem nikotynowy

Żaden z badanych uczniów nie palił papierosów ani nie używał e-papierosów, co świadczy o braku nawyków związanych z używaniem nikotyny w tej grupie. Jednak 77,78% zna e-papierosy, a 23,81% uczniów wskazało, że w ich otoczeniu rówieśnicy używają tych urządzeń. Świadomość zagrożeń związanych z e-papierosami jest różnicowana – 33,33% uważa je za równie niebezpieczne jak tradycyjne papierosy, a 80,95% zgadza się, że uzależniają w takim samym stopniu.

Problem narkotykowy

Wszyscy badani uczniowie zadeklarowali brak doświadczeń z narkotykami lub dopalaczami. Aż 96,30% uczniów uważa, że substancje te są szkodliwe dla zdrowia, co wskazuje na wysoką świadomość zagrożeń. Wyniki te sugerują skuteczność działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących substancji psychoaktywnych w tej grupie wiekowej.

Przemoc w rodzinie

Większość uczniów (85,19%) ma świadomość, czym jest przemoc domowa, ale 70,37% nie zna przypadków przemocy w rodzinach z ich otoczenia. Jedynie 3,70% przyznało, że było świadkiem przemocy w rodzinie. W przypadku przemocy stosowanej wobec badanych uczniów, wszyscy wskazali na przemoc psychiczną (groźby, upokarzanie, wyśmiewanie). Osoby stosujące przemoc działały w pełni świadomie, bez wpływu substancji psychoaktywnych.

Przemoc rówieśnicza

70,37% uczniów zauważa problem przemocy między rówieśnikami w szkole. Najczęściej występuje przemoc psychiczna (48,15%) oraz fizyczna (37,04%). Cyberprzemoc (11,11%) oraz przemoc ekonomiczna (3,70%) są mniej powszechne, ale zauważalne. W ostatnim roku 33,33% badanych doświadczyło przemocy psychicznej, a 3,70% przemocy fizycznej.

Uzależnienia behawioralne

Większość uczniów (88,89%) nie zna pojęcia „uzależnienia behawioralne”. Codzienne korzystanie z urządzeń elektronicznych deklaruje 81,48% uczniów, a 45,45% spędza w Internecie od 1 do 3 godzin dziennie poza nauką. Główne aktywności online to kontakt ze znajomymi (62,96%) oraz granie w gry (55,56%). Jednocześnie 33,33% badanych wskazało, że bliscy uważają, iż spędzają zbyt dużo czasu w sieci, co może wskazywać na potencjalny problem nadmiernego korzystania z technologii.

Relacje rodzinne

Większość uczniów ocenia swoje relacje z rodziną bardzo pozytywnie. 70,37% wskazuje, że bliskość rodzinna jest „bardzo dobra”, a 88,89% uczniów wychowuje się w pełnych rodzinach. Rodzice w większości przypadków (70,37%) zawsze wiedzą, z kim i jak dzieci spędzają czas wolny, co sugeruje wysoki poziom komunikacji rodzinnej.

Edukacja i wsparcie

Rodzice są głównym źródłem rozmów na temat szkodliwości alkoholu, narkotyków i dopalaczy (66,67%). Nauczyciele są na drugim miejscu (29,63%), a pogadanki lub warsztaty z psychologiem były wskazywane przez 18,52% badanych. W przypadku

problemów uczniowie najczęściej deklarują, że zwróciliby się do rodziców (81,48%) lub nauczycieli (22,22%).

Zajęcia pozalekcyjne i hobby

59,26% uczniów uczestniczy w zajęciach sportowych, a 40,74% w zajęciach umysłowych, takich jak kółka naukowe czy dodatkowe lekcje. 70,37% respondentów deklaruje, że posiada hobby, któremu poświęca czas. Wyniki wskazują na aktywne spędzanie czasu wolnego przez większość uczniów.

Badanie uczniów klas 7-8

Problem alkoholowy

Większość uczniów (82,35%) zadeklarowała, że nigdy nie próbowała alkoholu, natomiast 17,65% miało takie doświadczenie. Spośród tych, którzy pili alkohol, 66,67% spróbowało go po raz pierwszy w wieku 10 lat lub młodszym, a 33,33% w wieku 11–12 lat. Główne okoliczności to uroczystości rodzinne za zgodą dorosłych (33,33%) oraz przypadkowe spożycie (33,33%). 50% badanych piło alkohol ponad rok temu, 33,33% w ciągu ostatniego roku, a 16,67% w ostatnim miesiącu. Wśród tych uczniów najczęściej spożywanymi alkoholami była wódka (50%) oraz wino lub szampan (50%). Spożywanie alkoholu miało miejsce głównie podczas imprez rodzinnych (100%).

Problem nikotynowy

91,18% uczniów deklaruje, że nigdy nie próbowało papierosów. Jedynie 8,82% (łącznie 3 osoby) przyznało się do próbowania palenia – najczęściej w wieku 11–14 lat. Wszyscy badani, którzy palili, deklarują, że w ciągu ostatnich 30 dni palili mniej niż jednego papierosa tygodniowo. Wiedza o e-papierosach jest powszechna (97,06%), a 75,76% uczniów uważa, że osoby w ich wieku je stosują. Spośród badanych 90,91% deklaruje brak kontaktu z e-papierosami, a 6,06% próbowało ich rzadziej niż raz w tygodniu.

Problem narkotykowy

Wszyscy respondenci (100%) stwierdzili, że nigdy nie zażywali narkotyków ani dopalaczy. 76,47% uczniów nie wie, jak można byłoby zdobyć takie substancje w ich miejscowości, 20,59% uważa, że byłoby to trudne, a 2,94% uznało, że łatwe. Aż 91,18% badanych nie zna miejsc, w których można nabyć narkotyki, natomiast 8,82% wskazało Internet jako potencjalne źródło.

Przemoc

Większość uczniów (97,06%) deklaruje świadomość, czym jest przemoc domowa, a 52,94% twierdzi, że nie zna rodzin dotkniętych przemocą. Jedynie 11,76% uczniów doświadczyło przemocy w rodzinie w ostatnim roku – głównie fizycznej (75%) i werbalnej (50%). W odniesieniu do przemocy rówieśniczej 50% badanych uważa, że jest to problem w ich szkole, a 26,47% deklaruje, że w ostatnim roku doświadczyli przemocy psychicznej.

Uzależnienia behawioralne

Codziennie korzystanie z urządzeń elektronicznych deklaruje 91,18% uczniów. Ponad połowa (48,39%) spędza w Internecie 3–6 godzin dziennie poza nauką. Najczęściej wskazywane aktywności to kontakt ze znajomymi (68,75%), słuchanie muzyki (62,5%), korzystanie z mediów społecznościowych (56,25%) oraz oglądanie filmów i seriali (56,25%). Jedynie 15,63% uczniów próbuje ograniczyć czas spędzany online, a 21,88% deklaruje, że długie korzystanie z sieci prowadzi do zaniedbywania codziennych obowiązków.

Relacje rodzinne i społeczne

Bliskość rodzin ocenia pozytywnie 73,53% uczniów, a 79,41% wychowuje się w pełnych rodzinach. Większość respondentów (64,71%) twierdzi, że rodzice zawsze lub często wiedzą, z kim i jak spędzają czas. Ponad połowa badanych (52,94%) wskazuje rodziców jako kluczowe wsparcie w trudnych sytuacjach, a 55,88% uczniów deklaruje, że mogłaby liczyć na przyjaciół.

Edukacja i hobby

Większość uczniów (64,71%) uważa, że nauka pozytywnie wpłynie na ich przyszłość, choć 26,47% jest niepewna. Hobby posiada 64,71% badanych, a 47,06% bierze udział w zajęciach sportowych. Niemniej jednak 32,35% nie angażuje się w żadne zajęcia pozalekcyjne.

Wnioski z badania pracowników instytucji pomocowych

Najbardziej widoczne problemy społeczne

Alkoholizm jest wskazywany jako dominujący problem społeczny, występujący w pracy 88,89% respondentów. Kolejnymi poważnymi problemami są przemoc domowa (55,56%) oraz uzależnienia behawioralne, takie jak hazard czy uzależnienie od technologii (33,33%). Przemoc rówieśnicza (11,11%) i niktynizm (22,22%) były wskazywane rzadziej.

Główne przyczyny problemów społecznych

Bezradność opiekuńczo-wychowawcza (66,67%) oraz alkoholizm (88,89%) zostały wskazane jako kluczowe czynniki sprzyjające problemom społecznym. Z kolei niezaradność życiowa (33,33%) oraz ubóstwo (22,22%) również odgrywają istotną rolę.

Najbardziej narażone grupy społeczne

Nieletni oraz osoby starsze (po 44,44%) są postrzegane jako najbardziej narażone na problemy społeczne, podczas gdy osoby samotne i ubogie (po 22,22%) są wskazywane rzadziej.

Konsekwencje alkoholizmu

Najczęściej wskazywaną konsekwencją spożywania alkoholu jest rozpad rodziny (88,89%) oraz przemoc domowa (77,78%). Konflikty, zakłócanie porządku i samotność są kolejnymi konsekwencjami, natomiast pogorszenie zdrowia i ubóstwo były wymieniane rzadziej (11,11%).

Uzależnienia behawioralne i ich konsekwencje

100% respondentów wskazało cyberuzależnienia jako problem w swojej pracy, co czyni je najbardziej powszechnym uzależnieniem behawioralnym. Uzależnienie od pracy (33,33%) jest wskazywane rzadziej.

Przemoc domowa

Wszyscy respondenci potwierdzili istnienie problemu przemocy domowej, najczęściej w formie przemocy psychicznej (100%) oraz fizycznej (77,78%). Kobiety i nieletni są najbardziej narażeni na przemoc.

Działania lokalnych władz

Większość respondentów (66,66%) ocenia działania lokalnych władz w zakresie ograniczania alkoholizmu, uzależnień i przemocy jako odpowiednie lub raczej odpowiednie. Jednak 22,22% ma trudności z oceną ich skuteczności.

3. Rekomendacje

Zwiększenie dostępności programów edukacyjnych i profilaktycznych dotyczących spożycia alkoholu

- Edukacja na temat odpowiedzialnej konsumpcji alkoholu, skierowana zarówno do dorosłych, jak i młodzieży. Gmina powinna rozważyć organizację kampanii edukacyjnych, które promują świadome i umiarkowane spożywanie oraz podkreślają konsekwencje zdrowotne nadmiernego picia, a także jazdy po alkoholu.
- Zwiększenie dostępności lokalnych punktów wsparcia dla osób nadużywających alkoholu, w tym rozszerzenie działań poradni leczenia uzależnień oraz organizowanie grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych.
- Wprowadzenie lub wzmocnienie programów profilaktycznych skierowanych do kobiet w ciąży, które podkreślają skutki spożywania alkoholu podczas ciąży oraz zagrożenia związane z FASD (Alkoholowy Zespół Płodowy).

Wzmocnienie działań prewencyjnych związanych z narkotykami

- Wprowadzenie szerszych programów profilaktycznych, które edukują o szkodliwości substancji psychoaktywnych i promują alternatywne metody radzenia sobie ze stresem i napięciem, w szczególności skierowane do młodych dorosłych.
- Zacieśnienie współpracy między gminą, służbami zdrowia i policją w celu monitorowania dostępu do substancji psychoaktywnych oraz ich handlu. Warto również rozważyć wprowadzenie regularnych kampanii informacyjnych, które zwiększą świadomość społeczną na temat konsekwencji zażywania narkotyków.

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i wsparcia psychologicznego dla osób uzależnionych, a także programów interwencyjnych dla osób, które sięgają po narkotyki z powodu stresu lub presji społecznej.

Rozwój programów przeciwdziałania przemocy domowej i mobbingowi

- Tworzenie lokalnych punktów wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej oraz wzmocnienie istniejących instytucji, które oferują pomoc psychologiczną, prawną i schronienie dla osób doświadczających przemocy.
- Rozszerzenie programów edukacyjnych dotyczących rozpoznawania i zgłaszania przemocy domowej, a także szkoleń dla nauczycieli, pracowników socjalnych i służb medycznych w zakresie identyfikacji osób doświadczających przemocy.
- Zwalczanie mobbingu poprzez wprowadzenie specjalnych programów edukacyjnych skierowanych do pracowników i pracodawców. Gmina mogłaby opracować standardy etyczne dotyczące środowisk pracy i wdrożyć procedury interwencyjne w przypadku zgłoszeń o mobbing.

Edukacja w zakresie uzależnień behawioralnych

- Programy edukacyjne dla dorosłych, które uczą, jak świadomie i z umiarem korzystać z technologii, a także promują zdrowe nawyki cyfrowe.
- Wprowadzenie lokalnych inicjatyw, takich jak warsztaty dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, gdzie mieszkańcy mogą nauczyć się technik radzenia sobie z nadmiernym korzystaniem z telefonów, Internetu i gier.
- Kampanie społeczne, które podkreślają znaczenie równowagi między życiem online a offline, szczególnie w kontekście zdrowia psychicznego.

Wzmocnienie kontroli i odpowiedzialności w handlu alkoholem

- Regularne szkolenia dla sprzedawców alkoholu, które obejmują przepisy dotyczące sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz edukują o ich roli w ograniczaniu nadużywania alkoholu w społeczności.

- Zaostrzenie kontroli sprzedaży alkoholu w punktach handlowych, w tym prowadzenie kontroli przestrzegania zasad dotyczących weryfikacji wieku kupujących.
- Zacieśnienie współpracy z lokalnymi władzami i policją, aby monitorować miejsca, gdzie może dochodzić do nielegalnej sprzedaży alkoholu, szczególnie osobom niepełnoletnim.

Wprowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania cyberprzemocy

- Promować kampanie społeczne na temat cyberprzemocy, skierowane do wszystkich grup wiekowych, aby zwiększyć świadomość o tym zjawisku i jego skutkach.
- Utworzenie specjalnych programów wsparcia dla osób doznających cyberprzemocy, w tym dostęp do poradnictwa psychologicznego oraz prawnego.
- Szkolenia dla nauczycieli i rodziców, aby mogli skutecznie rozpoznawać oznaki cyberprzemocy i wiedzieli, jak reagować w przypadku jej wystąpienia.

Zacieśnienie współpracy z lokalnymi społecznościami i organizacjami pozarządowymi

- Finansowanie programów profilaktycznych realizowanych przez organizacje pozarządowe, które już mają doświadczenie w tych obszarach.
- Wspieranie inicjatyw społecznych, takich jak grupy wsparcia, warsztaty edukacyjne, kampanie informacyjne oraz inne formy działania na rzecz zdrowia publicznego.

Rekomendacje w kontekście przeciwdziałaniu uzależnieniom oraz przemocy wśród dzieci i młodzieży.

Wzmacnianie edukacji w zakresie uzależnień od alkoholu i nikotyny

- Organizowanie regularnych programów profilaktycznych dla uczniów, które będą podkreślały negatywne skutki spożywania alkoholu i palenia papierosów. Istotne jest, aby programy były interaktywne i uwzględniały realistyczne sytuacje, z którymi dzieci i młodzież może się spotkać.

- Prowadzenie kampanii informacyjnych dla rodziców na temat wpływu alkoholu i nikotyny na młodzież oraz roli dorosłych w zapobieganiu tym problemom (np. ograniczenie dostępu do alkoholu podczas rodzinnych uroczystości).
- Wzmocnienie współpracy między szkołami, ośrodkami zdrowia oraz lokalnymi organizacjami zajmującymi się uzależnieniami, aby wspólnie działać na rzecz zapobiegania.

Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie narkotyków i substancji psychoaktywnych

- Opracowanie programów wczesnej interwencji w szkołach, z uwzględnieniem informacji o zagrożeniach związanych z narkotykami, w tym dopalaczami. Ważne jest również podkreślenie roli Internetu jako kanału dystrybucji tych substancji i edukacja na temat bezpiecznego korzystania z sieci.
- Zwiększenie dostępu do specjalistycznej pomocy dla uczniów i rodziców, np. poprzez konsultacje z psychologami i terapeutami, którzy specjalizują się w problemach uzależnień.

Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy

- Organizowanie szkoleń dla nauczycieli, uczniów i rodziców dotyczących rozpoznawania oznak przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, a także skutecznych sposobów przeciwdziałania.
- Stworzenie łatwo dostępnych kanałów wsparcia dla osób doznających przemocy, np. anonimowe infolinie lub platformy internetowe, gdzie uczniowie mogą zgłaszać przemoc bez obaw przed odwetem.
- Wdrażanie programów, które promują zdrowe relacje między uczniami, np. warsztaty dotyczące rozwiązywania konfliktów, empatii i współpracy.

Uświadamianie uczniów na temat uzależnień behawioralnych

- Zwiększenie świadomości na temat uzależnień behawioralnych, takich jak uzależnienie od Internetu, gier komputerowych czy mediów społecznościowych, poprzez kampanie edukacyjne skierowane zarówno do uczniów, jak i rodziców.

- Wprowadzenie w szkołach programów, które uczą zdrowego zarządzania czasem spędzonym w Internecie oraz radzenia sobie z presją korzystania z technologii w życiu codziennym.
- Organizowanie warsztatów dotyczących bezpieczeństwa w sieci, aby uczniowie mieli świadomość zagrożeń związanych z nadużywaniem technologii oraz sposobów ochrony swoich danych osobowych.

Wsparcie dla uczniów z zaburzeniami odżywiania

- Szkolenie nauczycieli i szkolnych psychologów w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów anoreksji, bulimii i kompulsywnego objadania się, aby szybko reagować na problemy uczniów.
- Promowanie zdrowego odżywiania i stylu życia poprzez zajęcia edukacyjne, warsztaty kulinarne oraz aktywności fizyczne, które mogą wspierać uczniów w dbaniu o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne.

Zwiększenie dostępności wsparcia dla uczniów

- Zwiększenie liczby dostępnych konsultacji z psychologami, pedagogami oraz pedagogami specjalnymi w szkołach, aby uczniowie mieli dostęp do profesjonalnej pomocy w razie potrzeby.
- Wprowadzenie regularnych, anonimowych ankiet, które pozwolą uczniom na zgłaszanie problemów bez obaw o konsekwencje, co ułatwi monitorowanie skali problemów i umożliwi szybką reakcję.

4. Ocena zdolności realizacji usług społecznych

Zgodnie z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej, Strategia zawiera również określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Należy zwrócić uwagę, że podmiotami ekonomii społecznej, zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy o ekonomii społecznej) są:

- 1) spółdzielnie socjalne,
- 2) warsztat terapii zajęciowej i zakład aktywności zawodowej,
- 3) centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej,
- 4) spółdzielnie pracy, w tym spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych, oraz spółdzielnie produkcji rolnej,
- 5) organizacje pozarządowe³,
- 6) podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – to znaczy:
 - osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego,
 - stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
 - spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

Z kolei usługi społeczne wymienione w ustawie o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, oznaczają działania z następujących zakresów:

- 1) polityki prorodzinnej,
- 2) wspierania rodziny,
- 3) systemu pieczy zastępczej,
- 4) pomocy społecznej,

³ Organizacje pozarządowe o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych

- 5) promocji i ochrony zdrowia,
- 6) wspierania osób niepełnosprawnych,
- 7) edukacji publicznej,
- 8) przeciwdziałaniu bezrobocia,
- 9) kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki,
- 11) pobudzania aktywności obywatelskiej,
- 12) mieszkalnictwa,
- 13) ochrony środowiska,
- 14) reintegracji zawodowej i społecznej.

Podmioty ekonomii społecznej, które zarejestrowane są na terenie Gminy Mietków zostały wymienione w Załączniku nr 1 do niniejszej Strategii. Podmioty te wykonują usługi społeczne praktycznie we wszystkich obszarach, przede wszystkim jednak z zakresu: wspierania rodziny, kultury, kultury fizycznej i turystyki, pobudzania aktywności obywatelskiej. Dotychczasowa ich działalność stanowi istotne wsparcie w realizacji wskazanych usług przez Gminę Mietków. Wskazane podmioty są dobrze przygotowane do realizacji wymienionych usług społecznych, posiadają odpowiednie zasoby, przede wszystkim kadrowe oraz sprzętowe. W konsekwencji należy pozytywnie ocenić ich zdolność do dalszej realizacji wykonywanych zadań, stanowiących wymienione usługi społeczne.

Jednocześnie należy podkreślić, że Uchwałą Nr IX/59/2024 Rady Gminy Mietków z dnia 29 listopada 2024 r., przyjęty został Program współpracy Gminy Mietków z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025. Program taki, z uwagi na jego wysoką praktyczność, a także bardzo dobre efekty współpracy, będzie ponawiany w kolejnych latach.

VI. ANALIZA SWOT ORAZ DANE PROSPEKTYWNE

1. Analiza SWOT

Głównym narzędziem oceny uwarunkowań jest analiza SWOT. Jest to metoda służąca do badania otoczenia organizacji oraz analizy jej wnętrza. Analiza SWOT oparta jest na prostym schemacie klasyfikacyjnym, w którym czynniki wpływające dzielimy na:

1. wewnętrzne pozytywne – mocne strony (Strengths),
2. wewnętrzne negatywne – słabe strony (Weaknesses),
3. zewnętrzne pozytywne – szanse (Opportunities),
4. zewnętrzne negatywne – zagrożenia (Threats).

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości gminy w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii, słabości to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, szanse to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

**POMOC SPOŁECZNA, PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ,
POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM I OSOBOM STARSZYM**

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – dobre funkcjonowanie GOPS – skoordynowany system pomocy i wsparcia osobom i rodzinom potrzebującym pomocy – działalność punktu informacyjno-konsultacyjnego ds. uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej – zaangażowanie w pracę pracowników GOPS – duża wiedza pracowników GOPS, chęć nabywania nowych kwalifikacji oraz doświadczenia, nowej i szerszej wiedzy, aby jeszcze skuteczniej pomagać i wspierać – mobilność i elastyczność pracowników GOPS – dobra współpraca z innymi jednostkami działającymi na terenie Gminy – aktywna współpraca z instytucjami z sektora pozarządowego – dobra współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – dostęp do bezpłatnych porad prawnych dla mieszkańców Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> – brak wystarczającej ilości środków finansowych, które umożliwiły odbywanie większej ilości szkoleń pracownikom GOPS – brak osobnej siedziby GOPS – budynek dzielony z Urzędem Gminy – duże obciążenie zawodowe pracowników pomocy społecznej – brak instytucji wspierających działanie systemu pomocy społecznej – brak placówki wsparcia dziennego – niska wiedza i świadomość ludzi na temat pomocy społecznej – pojawiające się nowe problemy i kwestie społeczne związane z pracą pracowników – braki kadrowe – trudności w znalezieniu odpowiednich specjalistów – brak wystarczających środków finansowych na realizację zadań pomocowych

<ul style="list-style-type: none"> – akceptacja społeczna dla działań podejmowanych na rzecz poprawy sytuacji rodzin z problemami – dobra współpraca przy realizacji działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – Zespół Interdyscyplinarny – budynek dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami 	<ul style="list-style-type: none"> – niewielka ilość organizacji pozarządowych wspierających instytucje samorządowe w rozwiązywaniu problemów społecznych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – niewielkie natężenie problemów społecznych na terenie gminy, co może wpłynąć na szybsze ich rozwiązywanie lub minimalizowanie negatywnych skutków – dostępność środków finansowych na wspieranie inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych – istnienie instytucji pomocy i integracji społecznej z wykwalifikowaną kadrą, gwarantującą skuteczność podejmowania działań strategicznych oraz prawidłowa koordynację działań – dobre rozeznanie środowiska w zakresie istniejących problemów społecznych, co umożliwi niezwłoczne podejmowanie inicjatyw i właściwe przygotowanie odpowiednich działań – pozyskiwanie funduszy na przeniesienie siedziby 	<ul style="list-style-type: none"> – wzrost liczby osób starszych, wymagających wsparcia – konieczność ponoszenia kosztu opieki instytucjonalnej świadczonej dla osób starszych, co znacząco obciąża budżet gminy – odległości pomiędzy siedliskami mieszkańców, powodujące zwiększenie kosztu dojazdu do tych osób – mała liczba osób chętnych do wykonywania zatrudnienia w usługach na rzecz osób wymagających wsparcia – brak pozytywnych wzorców w rodzinie – stereotypowe myślenie na temat pomocy społecznej oraz uzależnienie klientów od systemu pomocy społecznej – brak stabilności w finansowaniu działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – działalność Zespołu Interdyscyplinarnego – działalność Punktu konsultacyjno – informacyjnego – podejmowanie działań profilaktycznych przy udziale instytucji zajmujących się zapobieganiem uzależnieniom z placówkami odwykowymi – realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – brak komunikacji i ciągłości opieki – wsparcia po leczeniu odwykowym – utrudniony dostęp do korzystania z usług specjalistów ze względu na miejsce zamieszkania – niedostateczne działania profilaktyczno-korekcyjne dla osób dorosłych – brak psychologa dziecięcego – mała częstotliwość warsztatów i spotkań z dziećmi
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – pozyskiwanie dodatkowych środków krajowych i unijnych – zmieniające się przepisy korzystnie wpływające na lokalizację i ilość punktów sprzedaży alkoholu oraz zakaz spożywania w miejscach publicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość społeczności lokalnej dotycząca objawów nadużywania narkotyków, dopalaczy – brak pozytywnych wzorców w rodzinie oraz przenoszenie złych zachowań z pokolenia na pokolenie – „dziedziczenie” uzależnień

<ul style="list-style-type: none"> – zmieniające się przepisy korzystnie wpływające na lokalizację i ilość punktów sprzedaży alkoholu oraz zakaz spożywanie w miejscu publicznym – możliwość finansowania zadań w zakresie uzależnień behawioralnych 	<ul style="list-style-type: none"> – brak reakcji społeczeństwa oraz przyzwolenie na przejawy demoralizacji dzieci i młodzieży – wysoka dostępność alkoholu
EDUKACJA PUBLICZNA, KULTURA, SAMOORGANIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – doświadczenie instytucji powoływanych do wspierania mieszkańców w rozwiązywaniu problemów społecznych – znajomość środowiska oraz norm i wartości społecznych ważnych dla lokalnej współpracy – bardzo dobra baza materialna placówek oświatowych, z dostępem do internetu – umiejętność pozyskiwania środków finansowych na realizację przedsięwzięć adresowanych do społeczności lokalnej – potencjał kadrowy niezbędny do realizacji tych przedsięwzięć – wiedza, doświadczenie i umiejętności działania na rzecz społeczności lokalnej, identyfikowania i zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców – udział szkół w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> – słabo rozwinięty wolontariat młodzieżowy – problem z zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry pedagogicznej – brak spotkań edukacyjnych dla osób starszych dotyczących specyfiki potrzeb sposobów realizacji związanych z wiekiem – ograniczona dostępność placówek oświatowych w godzinach popołudniowych – niewielki udział wydatków rzeczowych w budżetach szkół – brak chęci dużej części rodziców do korzystania z programów – niechęć dużej części kadry do podnoszenia własnych kompetencji

<ul style="list-style-type: none"> – dobre zaopatrzenie szkoły (dobra baza sportowa, duża grupa specjalistów) – podejmowanie inicjatyw na rzecz integracji społecznej – dobra współpraca pomiędzy instytucjami oświatowo – społecznymi, – bogata oferta GOK w Mietkowie – działalność Świetlic Postaw Twórczych 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – pozyskiwanie środków na realizację zadań, szkoleń i innych ze źródeł zewnętrznych (UE, konkursy, projekty) – pozyskiwanie środków zewnętrznych – napływ nowych mieszkańców – aktywność społeczności gminy – realizowanie nowych projektów sportowo-rekreacyjnych – wspieranie samoorganizacji społecznej, w tym KGW, OSP, Klubu Seniora – poprawa warunków lokalnych przez bieżące remonty – zobowiązanie kadry do odbycia szkoleń tematycznych w każdym roku szkolnym 	<ul style="list-style-type: none"> – niż demograficzny, wraz ze starzeniem się społeczeństwa – niska świadomość edukacyjna – rozmieszczenie terytorialne gminy, mające wpływ na wybór przez rodziców uczniów szkoły innej niż gminna – wyjazd młodzieży do większych miast – brak wykwalifikowanej kadry na rynku – słaba sieć komunikacyjna

2. Dane prospektywne (określenie podstaw wizji Strategii)

W przeprowadzonych ankietach reprezentanci społeczności lokalnej określili w sposób szczegółowy oczekiwania realizacyjne w zakresie poszczególnych obszarów.

POMOC SPOŁECZNA

- Poprawa bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców nie posiadających dochodów własnych lub posiadających dochody niewystarczające na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych (w tym żywieniowych, mieszkaniowych) oraz przeciwdziałanie bezrobociu, bezdomności mieszkańców.
- Wzmocnienie roli i funkcji rodziny, zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz dzieciom i młodzieży wychowującym się w tych rodzinach.
- Zapewnienie dostępu do zróżnicowanych usług opieki medycznej, zabiegów rehabilitacyjnych niezbędnych osobom w wieku starszym i niepełnosprawnym poprzez m. in. Upowszechnianie informacji o prawach, możliwościach a także oferowanych formach pomocy dedykowanych osobom niepełnosprawnym.
- Zwiększenie działań ukierunkowanych na pomoc osobom starszym oraz osobom z niepełnosprawnościami.
- Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych, których celem jest zwiększenie świadomości dotyczącej różnych form przemocy.
- Zwalczanie przemocy domowej poprzez m. in. Kierowanie ofiar przemocy do instytucji pomocowych, a sprawców przemocy do udziału w programach pomocowych (udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej, świadczenia pracy socjalnej).
- Zapewnienie pracownikom dostępu do szkoleń z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- Zwiększenie liczebności kadry z uwzględnieniem pojawiających się potrzeb, zapewniające skuteczność podejmowanych inicjatyw.

- Rozwój usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania – zwiększenie liczby opiekunów środowiskowych oraz wsparcie w codziennych czynnościach.
- Wprowadzenie gminnego transportu dla osób starszych i niepełnosprawnych – dowozy do lekarza, urzędów, miejsc kultury.
- Warsztaty edukacyjne dla rodzin i opiekunów pod względem medycznym, psychologicznym.

PROFILAKTYKA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

- Przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym alkoholizmowi, narkomanii, uzależnieniom behawioralnym i innym poprzez m. in. Realizację rekomendowanych szkolnych programów profilaktycznych.
- Przygotowanie i poprawa form pracy z uzależnionymi, z naciskiem na prace socjalną, w celu zwiększenia stopnia motywacji do podjęcia leczenia odwykowego.
- Kierowanie osób uzależnionych do specjalistów ds. uzależnień.
- Podejmowanie wspólnych inicjatyw między poszczególnymi instytucjami i podmiotami na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.
- Promocja zdrowego stylu życia.
- Zapewnienie pracownikom dostępu do szkoleń z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom.
- Utrzymanie stałego punktu konsultacyjnego dla osób doświadczających przemocy – pomoc psychologiczna, prawna, socjalna.
- Organizacja alternatywnych form spędzania czasu – zajęcia sportowe, kulturalne, warsztaty dla dzieci i młodzieży.
- Kampanie informacyjne w mediach gminnych – skutki uzależnień, możliwości leczenia, dostępne formy wsparcia.
- Skierowanie do dzieci i młodzieży oferty popołudniowych zajęć rozwijających ich zainteresowania np. w Gminnym Ośrodku Kultury.

EDUKACJA PUBLICZNA, KULTURA, SAMOORGANIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

- Określenie zainteresowań oraz potrzeb zgłaszanych przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
- Oferty sektora organizacji pozarządowych, klubów sportowych, bibliotek, gminnego ośrodka kultury i innych dostosowanych do potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Współpraca z poszczególnymi instytucjami i podmiotami na rzecz osób wykluczonych społecznie.
- Opracowanie i wdrożenie projektów dotyczących zwiększenia udziału osób starszych w życiu społecznym.
- Zwiększenie ilości bezpłatnych imprez okolicznościowych i świątecznych z udziałem osób starszych.
- Organizacja projektów międzypokoleniowych.
- Organizacja gminnych festynów, pikników i wydarzeń tematycznych integrujących mieszkańców.
- Wspieranie rozwoju oferty biblioteki gminnej i świetlic wiejskich – warsztaty, zajęcia dla dzieci i dorosłych, spotkania autorskie.
- Współpraca szkół z lokalnymi organizacjami – realizacja wspólnych projektów edukacyjnych i kulturalnych.
- Organizacja wydarzeń we współpracy z Klubem Seniora.
- Organizacja wyjazdów o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym i kulturalnym.

VII. CELE GŁÓWNE STRATEGII, CELE SZCZEGÓŁOWE I ICH REALIZACJA

1. Cele główne strategii.

W niniejszej Strategii wizję sformułowano w następujący sposób:

Mietków – gmina dążąca do zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego standardu życia mieszkańców, dostosowana do bieżących potrzeb społecznych.

Natomiast misja wyrażona została:

Mietków – gmina bezpieczna i otwarta dla mieszkańców, która:

- zapewnia profesjonalną pomoc społeczną, usługi społeczne, efektywnie rozwiązuje problemy społeczne oraz bytowe mieszkańców, wspiera osoby potrzebujące pomocy i sprzyja ich rozwojowi;
- prowadzi aktywną i efektywną politykę prozdrowotną, zwłaszcza dla seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami (a także ich opiekunów);
- umożliwiała i sprzyja integracji społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem integracji międzypokoleniowej.

Wobec przedstawionej wizji, jak również mając na względzie przedstawioną Diagnozę, a także kontynuację części dotychczasowych działań, cel główny niniejszej Strategii należy sformułować w następujący sposób:

Mietków – Gmina bezpieczna, kreująca warunki do pełnego wspierania mieszkańców, poprzez realizację bieżących potrzeb społecznych, w tym rozwój usług społecznych.

Mając na względzie zasadność zapewnienia ciągłości działań oraz spójności prowadzonej polityki, zwłaszcza w obszarze społecznym, zdecydowano o podtrzymaniu dotychczas wytyczonych kierunków strategicznych (odpowiednio zmodyfikowanych wobec zmieniających się realiów), z uwzględnieniem bieżących potrzeb. W konsekwencji określono następujące Cele Strategiczne:

- I. Rozwój systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych.**
- II. Aktywizacja i integracja osób/grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem polityki senioralnej oraz osób z niepełnosprawnościami.**
- III. Efektywna polityka prozdrowotna, zwłaszcza w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom.**

2. Cele operacyjne i ich realizacja

<u>Cel Strategiczny nr I</u> <u>Rozwój systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych</u>	
<u>Cele operacyjne</u>	<u>Kierunki działania:</u>
1. Usprawnienie systemu zapobiegania kryzysom w rodzinie i wspierania rodzin	<ul style="list-style-type: none"> – Poszerzenie oferty poradnictwa specjalistycznego dla rodzin (prawne, psychologiczne, terapeutyczne) – Usprawnienie przepływu informacji pomiędzy instytucjami Gminy zajmującymi się polityką społeczną – podniesienie poziomu komunikacji
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba przeprowadzonych szkoleń/zajęć dla przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania <p>Pozostałe kierunki działania mają charakter opisowo-sprawozdawczy – wskaźniki niemierzalne.</p>	
2. Wspieranie rodzin w funkcjach wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie osób i rodzin w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych i problemu przemocy domowej – Podnoszenie kompetencji rodzicielskich – Poszerzenie oferty poradnictwa rodzinnego i psychologicznego – Kontynuacja współpracy GOPS z PCPR.
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba przeprowadzonych szkoleń/zajęć w zakresie zwiększenia kompetencji wychowawczych – Zwiększenie oferty poradnictwa specjalistycznego – Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny <p>Pozostałe kierunki działania mają charakter opisowo-sprawozdawczy – wskaźniki niemierzalne.</p>	

<p>3. Zapobieganie i zwalczanie przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Kontynuacja i doskonalenie programu przeciwdziałania przemocy domowej – Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej – Zintensyfikowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego – Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług – Wsparcie specjalistyczne osób na co dzień zajmujących się pracą z rodzinami dotkniętymi przemocą (superwizja) – Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową – realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych, grup wsparcia, grup korekcyjno- edukacyjnych, poradnictwo dla osób doświadczających przemocy domowej – W razie potrzeby – zapewnienie miejsca w mieszkaniu treningowym w gminie (gmina dysponuje 2 takimi mieszkaniami) dla ofiar przemocy domowej lub zapewnienie im miejsc w ośrodkach wsparcia , a także kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych; – kontynuacja współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – Ośrodek Interwencji Kryzysowej – Rozpoznanie problemu przemocy wobec seniorów – szkolenia uświadamiające
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Opracowanie i wdrożenie kolejnych programów przeciwdziałania przemocy domowej – Zwiększenie oferty poradnictwa specjalistycznego – Liczba osób, którym zapewniono miejsca w mieszkaniu treningowym – Liczba osób objętych pomocą i wsparciem zespołu interdyscyplinarnego. 	

<p>4. Wspieranie rodzin z dziećmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie zajęć pozalekcyjnych oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży – Współpraca z placówkami oświatowymi i organizacjami pozarządowymi w celu poszerzenia oferty zajęć dla dzieci i młodzieży – Praca socjalna i wsparcie finansowe rodzin – Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba/ilość zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży – Liczba zajęć dokształcających dla dzieci (ew. ilość godzin zajęć) – Liczba (oraz kwota) wypłaconego wsparcia finansowego dla rodzin 	
<p>5. Wspieranie dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie dokształcania dla dzieci szczególnie z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym – Opracowanie programu zajęć dodatkowych dla dzieci – Wdrażanie programów terapeutycznych i profilaktycznych służących rozwojowi rodziny
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba/ilość zajęć dla dzieci i młodzieży; – Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem psychologicznym, pedagogicznym, bądź ze strony asystenta rodziny; – Liczba dzieci korzystających z wypoczynku (letniego lub zimowego). <p>Pozostałe kierunki działania mają charakter opisowo-sprawozdawczy – wskaźniki niemierzalne.</p>	
<p>6. Edukacja środowisk zaangażowanych w pomoc i integrację społeczną</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się pomocą i integracją społeczną – Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadry specjalistów do pracy z rodziną i dziećmi – Szybsza i skuteczniejsza interwencja w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych – Pozyskanie środków finansowych na realizację różnorodnych projektów kulturalnych – w tym z zakresu edukacji

	<p>kulturowej, organizacji imprez, zajęć dla różnych grup społecznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej – podkreślenie roli świadka w sygnalizowaniu sytuacji przemocowych
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba przeprowadzonych szkoleń/zajęć dla przedstawicieli instytucji zajmujących się pomocą i integracją społeczną oraz dla specjalistów do pracy z rodziną i dziećmi – Wielkość i rodzaj pozyskanych środków na realizację projektów – Liczba i rodzaj przeprowadzonych działań (np. kampanii) zwiększających świadomość społeczną w zakresie tematu przemocy domowej <p>Pozostałe kierunki działania mają charakter opisowo-sprawozdawczy – wskaźniki niemierzalne.</p>	
<p><u>Czas realizacji</u> – lata 2026-2031</p> <p><u>Finansowanie</u> – budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m. in. Fundusze strukturalne Unii Europejskiej i inne programy, sponsorzy indywidualni, organizacje pozarządowe</p> <p><u>Realizatorzy</u> – Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, kulturalne i sportowe, i inne.</p> <p><u>Partnerzy w realizacji</u> – m in. Placówki ochrony zdrowia, szkoły, organizacje pozarządowe, placówki leczenia uzależnień, ośrodki wsparcia, Policja, Prokuratura rejonowa, kuratorzy sądowi, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Kościół, społeczność lokalna oraz pozostałe podmioty.</p>	

Cel Strategiczny nr II
Aktywizacja i integracja osób/grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
ze szczególnym uwzględnieniem polityki senioralnej
oraz osób z niepełnosprawnościami.

<u>Cele operacyjne</u>	<u>Kierunki działania:</u>
<p>1. Aktywizacja osób bezrobotnych, ze szczególnym uwzględnieniem osób długotrwale bezrobotnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Współpraca i wspólne działania instytucji wspierających osoby bezrobotne – Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych będących klientami pomocy społecznej (szczególnie w obszarach kluczowych dla funkcjonowania Gminy, np.: opiekun/asystent, podstawowa opieka zdrowotna) – Organizacja spotkań motywacyjno-edukacyjnych z lokalnymi przedsiębiorcami (w tym również prowadzącymi JDG) – Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba przeprowadzonych lub współfinansowanych szkoleń dla bezrobotnych – Wielkość i rodzaj przyznanej pomocy społecznej dla bezrobotnych <p>Pozostałe kierunki działania mają charakter opisowo-sprawozdawczy – wskaźniki niemierzalne.</p>	
<p>2. Rozwój usług społecznych i aktywizacja dla osób z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie imprez rekreacyjno-integrujących dla mieszkańców – Organizacja zajęć i warsztatów dla osób z niepełnosprawnościami – Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych dla osób chorych i z niepełnosprawnościami – Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami (klientów GOPS) – Upowszechnianie transportu indywidualnego typu door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności – Wsparcie dla opiekunów faktycznych osób z niepełnosprawnościami potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

	<ul style="list-style-type: none"> – Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich świadczonych w społeczności lokalnej w formach środowiskowych jako element deinstytucjonalizacji wsparcia wspierających aktywność społeczną, edukacyjną lub zawodową osób z niepełnosprawnościami poprzez opiekę Asystentów Osób z Niepełnosprawnościami lub opiekę wytchnieniową
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba zorganizowanych imprez – Liczba zrealizowanych usług – Rodzaj (oraz wielkość) udzielonego wsparcia i pomocy opiekunom osób z niepełnosprawnościami <p>Pozostałe kierunki działania mają charakter opisowo-sprawozdawczy – wskaźniki niemierzalne.</p>	
<p>3. Rozwój usług społecznych i aktywizacja seniorów</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Likwidacja barier architektonicznych (w tym wsparcie tego rodzaju inicjatyw) – Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych dla seniorów – Szkolenie opiekunów osób starszych, chorych, niepełnosprawnych – Pomoc w organizowaniu sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych – Promowanie w środowisku seniorów form aktywnego spędzania czasu wolnego – kontynuacja dotychczasowych inicjatyw, jak również wspieranie nowych projektów – Dążenie do integracji międzypokoleniowej – Rozwój usług edukacyjnych adresowanych od osób starszych.
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba i rodzaj udzielonych świadczeń opiekuńczych i specjalistycznych – Liczba przeprowadzonych szkoleń – Liczba i rodzaj zorganizowanych zajęć/warsztatów/imprez integracyjnych – Liczba i rodzaj udzielonych działań/usług o charakterze edukacyjnym – Liczba projektów socjalnych adresowanych do osób starszych <p>Pozostałe kierunki działania mają charakter opisowo-sprawozdawczy – wskaźniki niemierzalne.</p>	

<p>4. Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (szczególnie w obszarze ubóstwa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Kontynuacja programów dożywiania dzieci i młodzieży – Praca socjalna z rodzinami dotkniętymi i zagrożonymi ubóstwem – Podjęcie działań integracyjnych wobec osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – Rozwijanie zindywidualizowanych form wsparcia, w tym asystentury oraz innych form usług społecznych, w tym praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne i inne.
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba (skala) udzielonej pomocy w ramach programu dożywiania dzieci i młodzieży – Rodzaj i skala form wsparcia zindywidualizowanego <p>Pozostałe kierunki działania mają charakter opisowo-sprawozdawczy – wskaźniki niemierzalne.</p>	
<p><u>Czas realizacji</u> – lata 2026-2031</p> <p><u>Finansowanie</u> – budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m. in. Fundusze strukturalne Unii Europejskiej i inne programy, sponsorzy indywidualni, organizacje pozarządowe</p> <p><u>Realizatorzy</u> – Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe i kulturalne, i inne.</p> <p><u>Partnerzy w realizacji</u> – m in. Placówki ochrony zdrowia, szkoły, organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Kluby seniora, ośrodki wsparcia, Policja, Kościół, społeczność lokalna, a także pozostałe podmioty.</p>	
<p><u>Cel Strategiczny nr III</u> <u>Efektywna polityka prozdrowotna,</u> <u>zwłaszcza w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom.</u></p>	
<p><u>Cele operacyjne</u></p>	<p><u>Kierunki działania:</u></p>

<p>1. Promocja społeczeństwa obywatelskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Organizacja imprez integracyjnych (integracja międzypokoleniowa, integracja osób zagrożonych wykluczeniem, itp.) – Poszerzenie oferty życia społeczno-kulturalnego w gminie – promowanie i wspomaganie nowych inicjatyw – Promocja idei wolontariatu, jako wsparcie dla systemu pomocy społecznej – Pobudzanie oddolnych inicjatyw (samoorganizacja mieszkańców)
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba zorganizowanych imprez/wydarzeń o charakterze integracyjnym – Rodzaj i ilość nowych form aktywizacji społeczno- kulturalnej <p>Pozostałe kierunki działania mają charakter opisowo-sprawozdawczy – wskaźniki niemierzalne.</p>	
<p>2. Rozwój inicjatyw i działań aktywizujących życie lokalnej społeczności</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie istniejących oraz nowopowstających organizacji społecznych i pozarządowych – Promowanie aktywności osób starszych i z niepełnosprawnościami – Pozyskiwanie lokalnych liderów działających na rzecz rozwoju lokalnej społeczności
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba (skala) udzielonego wsparcia dla organizacji społecznych i pozarządowych – Liczba/skala działań podjętych w ramach promocji seniorów i osób z niepełnosprawnościami (w tym również imprezy integracyjne) <p>Pozostałe kierunki działania mają charakter opisowo-sprawozdawczy – wskaźniki niemierzalne.</p>	
<p>3. Zminimalizowanie zjawisk problemów społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Rozszerzenie oferty poradnictwa specjalistycznego psychologicznego, prawnego, terapeutycznego – Podwyższenie świadomości rodziców i dzieci na temat skutków alkoholizmu i narkomanii – Organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego – Kontynuacja kontroli w punktach sprzedaży alkoholu

	<ul style="list-style-type: none"> – Prowadzenie działań profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i dorosłych – Organizowanie działań zwiększających dostępność terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych i współuzależnionych – Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i kontynuacja/wdrażanie programów profilaktycznych i kampanii społecznych
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba i rodzaj oferowanych usług w ramach poradnictwa (specjalistycznego, psychologicznego, prawnego oraz terapeutycznego) – Liczba zorganizowanych szkoleń (bądź innych działań) dla rodziców i dzieci na temat szkodliwości alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych (inne działania – np. kampanie edukacyjne) – Liczba zorganizowanych (bądź wspartych finansowo) wyjazdów dla dzieci z rodzin zagrożonych ubóstwem – Liczba przeprowadzonych kontroli w punktach sprzedaży alkoholu – Liczba i rodzaj działań pomocowych w ramach zwiększania dostępności terapii i rehabilitacji dla osób uzależnionych/współuzależnionych <p>Pozostałe kierunki działania mają charakter opisowo-sprawozdawczy – wskaźniki niemierzalne.</p>	
<p>4. Upowszechnianie kultury zdrowego stylu życia</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Prowadzenie działań profilaktycznych dla dzieci i dorosłych – Promocja modelu zdrowego stylu życia – Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych – Wdrażanie projektów i programów promujących zdrowy styl życia
<p><u>Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba i rodzaj zorganizowanych zajęć sportowych i/lub rekreacyjnych – Rodzaj kampanii promujących zdrowy tryb życia <p>Pozostałe kierunki działania mają charakter opisowo- sprawozdawczy – wskaźniki niemierzalne.</p>	
<p><u>Czas realizacji</u> – lata 2026-2031</p> <p><u>Finansowanie</u> – budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m. in. Fundusze strukturalne Unii Europejskiej i inne programy, sponsorzy indywidualni, organizacje pozarządowe</p>	

Realizatorzy – Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe i kulturalne

Partnerzy w realizacji – m in. Placówki ochrony zdrowia, szkoły, placówki leczenia uzależnień , ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna, a także inne podmioty

VIII. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ

Przewidywane efekty działań podjętych w ramach realizacji Strategii obejmują przede wszystkim:

- wzrost aktywności mieszkańców (zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej);
- wzrost aktywności instytucji pomocowych, powiązany z wzrostem zaufania do tychże instytucji;
- ograniczenie ogólnej skali problemów społecznych w Gminie Mietków.

Prognozowane zmiany Gmina Mietków osiągnie poprzez współpracę wszystkich osób, stowarzyszeń oraz instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.

Szczegółową prognozę zmian zawiera poniższa tabela.

<u>Problem społeczny</u>	<u>Prognoza zmian</u>
Bezrobocie	<ul style="list-style-type: none">– spadek liczby osób bezrobotnych– aktywizacja osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym– zwiększenie szans osób bezrobotnych na znalezienie zatrudnienia poprzez odpowiednie dostosowanie ich kwalifikacji do wymagań rynku pracy– wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie
Niepełnosprawność	<ul style="list-style-type: none">– poprawa jakości i dostępności podstawowej opieki zdrowotnej– powstawanie kolejnych organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych– powstawanie środowiskowych form wsparcia dla osób niepełnosprawnych– podniesienie jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych i psychologicznych w miejscach publicznych

	<ul style="list-style-type: none"> – wzrost zaangażowania osób niepełnosprawnych w życie społeczne i zawodowe – zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
Uzależnienia	<ul style="list-style-type: none"> – zmniejszenie liczby osób dotkniętych uzależnieniami – łagodzenie skutków społecznych i zawodowych alkoholizmu – rozwój sieci wspierającej osoby uzależnione i ich rodziny
Ubóstwo	<ul style="list-style-type: none"> – poprawę warunków życia mieszkańców – zapewnienie odpowiednich warunków bytowych osobom i rodzinom potrzebującym
Przemoc domowa	<ul style="list-style-type: none"> – ograniczenie zjawiska przemocy domowej poprzez budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania (przemocy) – zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy psychologicznej dla rodzin dotkniętych przemocą – ochrona ofiar przemocy – prowadzenie specjalistycznych porad i terapii dla sprawców przemocy – rozwój społecznej świadomości na temat zjawiska przemocy domowej
Osoby starsze	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa jakości i dostępności podstawowej opieki zdrowotnej – wzrost aktywności osób starszych poprzez zapewnienie im dostępu do rekreacji, kultury i wypoczynku, – powstawanie środowiskowych form opieki dla osób starszych.

IX. SYSTEM ZARZĄDZANIA I AKTUALIZACJI STRATEGII.

Istotnym wymogiem stawianym wszystkim dokumentom strategicznym jest wewnętrzny system zarządzania realizacją, określający organizację, zasady i sposoby wdrażania, monitorowania oraz ewaluacji. Niestworzenie tego systemu powoduje, że strategia staje się bardzo szybko dokumentem „martwym”.

PODMIOTY ZARZĄDZAJĄCE REALIZACJĄ STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zawiera cele i zadania, które stanowią wyzwanie dla społeczności lokalnej oraz gminnych instytucji publicznych i niepublicznych działających w sferze polityki społecznej. W związku z tym wdrażanie Strategii wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami, a efektywność procesu będzie zależała w głównej mierze od podmiotów zarządzających realizacją:

- a) Wójt – wykonuje uchwały Rady Gminy i budżet przy pomocy Urzędu Gminy; odpowiedzialny za bieżące wdrażanie strategii;
- b) Rada Gminy – organ stanowiący; uchwała budżet; pełni nadzór nad realizacją strategii;
- c) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – jednostka pomocnicza, odpowiedzialna za nadzór nad prawidłową realizacją Strategii, jak również monitoring.

RAMY FINANSOWE STRATEGII

Głównym instrumentem finansowym służącym realizacji zadań gminy jest jej budżet, gwarantujący samodzielność finansową samorządu, uchwalany w formie uchwały budżetowej na dany rok budżetowy, stanowi roczny plan dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów gminy. Możliwość realizacji zadań jest uwarunkowana w głównej mierze zakresem oraz charakterem dochodów budżetowych.

Polityka społeczna, zapobieganie ubożeniu społeczeństwa, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz przedsięwzięcia w zakresie

rozwiązywania problemów społecznych obejmują jedną z ważniejszych sfer działania społecznego. Wśród zadań publicznych gminy obszar ten zajmuje priorytetowe miejsce, co dotychczas gwarantowało możliwość pozyskania środków na realizację zadań z zakresu polityki i pomocy społecznej. Kierunki kształtowania polityki społecznej na najbliższe lata nie przewidują zasadniczych zmian w finansowaniu działań osłonowych o charakterze socjalnym, co pozwala mieć gwarancję częściowego ich finansowania z budżetu państwa.

Nie bez znaczenia, w całokształcie finansowania działań niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, może być udział funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych źródeł zewnętrznych.

Największy udział w realizacji działań strategicznych przypada jednak funduszom samorządu gminnego, wzmocnionym potencjałem sponsorów, przedsiębiorców i innych podmiotów gospodarczych oraz osób fizycznych. Środki finansowe niezbędne do wdrażania działań strategii mogą pochodzić ze środków na ustawową realizację zadań publicznych, statutową działalność instytucji i organizacji (np. organizacji pozarządowych) lub grantów pozyskanych na realizację konkretnych programów lub projektów.

Koszt realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mietków na lata 2026-2031 został oszacowany w skali rocznej, odrębnie dla poszczególnych celów strategii. Zakłada się, że wydatki na realizację celów strategicznych w 2026 roku będą oscylować w granicach określonych w poniższym zestawieniu:

<u>Cel:</u>	<u>2026</u>	<u>2027 – 2031</u>
CEL STRATEGICZNY I Rozwój systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych	120 000 zł	Realizacja zadań wynikających z niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w latach 2027-2031 będzie finansowana z budżetu
CEL STRATEGICZNY II Aktywizacja i integracja osób/grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem polityki	2 209 000 zł	

senioralnej oraz osób z niepełnosprawnościami		gminy do wysokości środków finansowych zaplanowanych na ten cel w danym roku budżetowym.
CEL STRATEGICZNY III Efektywna polityka prozdrowotna, zwłaszcza w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom	130 000 zł	

Wskazane wyżej ramy finansowe, stanowią oszacowanie kosztów realizacji niniejszej Strategii. Natomiast wszelkie zmiany w budżecie (uchwale budżetowej) niezbędnym do osiągnięcia celów niniejszej Strategii podlegają zatwierdzeniu przez Radę Gminy, w trybie przewidzianym dla uchwalania budżetu gminy.

INSTRUMENTY REALIZACJI STRATEGII

Wśród szeregu instrumentów służących realizacji Strategii, należy wymienić instrumenty finansowe, administracyjno-prawne, z zakresu promocji i marketingu, monitoringu, a także narzędzia służące aktualizacji strategii.

Wdrażając Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych, Gmina Mietków będzie musiała oprzeć się o dostępne programy pomocowe, a także prowadzić racjonalną współpracę finansową z organizacjami pozarządowymi, kościelnymi oraz sektorem przedsiębiorców. W tym sensie niezmiernie ważna będzie akcja informacyjno-promocyjna na temat Strategii i procesów integracji społecznej, wykorzystująca Internet (głównie BIP), prasę lokalną, a także promocję i reklamę bezpośrednią (na przykład zapraszanie do udziału w przedsięwzięciach samorządowych podmiotów mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zadań).

MONITORING I OCENA WDRAŻANIA STRATEGII

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, a także jego ocenę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring

służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia.

Niniejsza Strategia, po jej uchwaleniu przez Radę Gminy, zostanie opublikowana i udostępniona na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Mietków oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Głównym Koordynatorem i Realizatorem niniejszej Strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, reprezentowany przez Kierownika GOPS. Kierownik GOPS może wskazać Koordynatorów Wspierających, jako osoby/podmioty wspierające realizację poszczególnych Celów (bądź Kierunków działania) niniejszej Strategii. Osoby te, jeżeli nie podlegają służbowo Kierownikowi GOPS, są przydzielane/delegowane do wskazanych zadań na polecenie Wójta (na wniosek Kierownika GOPS).

Podstawowymi realizatorami Strategii, poza GOPS, są:

- Urząd Gminy;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Pedagodzy szkolni;
- Szkoły i przedszkola;
- Dom Kultury oraz Biblioteka Publiczna;

Ponadto, partnerami współrealizującymi Strategię mogą być np.: organizacje pozarządowe realizujące zadania spójne z celami strategii, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Poradnie Zdrowia Psychicznego, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowy Urząd Pracy.

Stosownie do zapisów Strategii, w miarę potrzeby aktualizuje się istniejące lub proponuje kolejne programy lub projekty z zakresu pomocy społecznej, przedkładając stosowne propozycje Radzie Gminy. Istniejące i przyszłe programy pomocy społecznej oraz zawarte w nich projekty realizuje się z uwzględnieniem wizji i misji oraz celów (kierunków działania) ustalonych w niniejszej Strategii.

Do 31 marca każdego roku na ręce Kierownika GOPS Koordynatorzy Wspierający składają sprawozdanie za poprzedni rok z realizowanych zadań,

z uwzględnieniem właściwych programów i projektów pomocy społecznej i oceną stopnia osiągnięcia celów nakreślonych w strategii. Całościowy raport Kierownik GOPS przedkłada Wójtowi do końca czerwca każdego roku za rok poprzedzający.

Monitoring powyższy posłuży do ewaluacji zapisów Strategii. W przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych należy podjąć działania aktualizujące obowiązującą Strategię.

ZAŁĄCZNIK NR 1 – WYKAZ PODMIOTÓW EKONOMII SPOŁECZNEJ

1. Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Błyskawica”;
2. Gminny Ludowy Klub Sportowy Mietków;
3. Stowarzyszenie Klub Seniora „50+”;
4. Stowarzyszenie „Z wiatrem pod prąd”;
5. Fundacja „Ofiaruj.pl”;
6. Fundacja na rzecz Dzieci i Młodzieży „Na Krańcu Tęczy”;
7. Koło Gospodyń Wiejskich w Stróży „Stróżanki”;
8. Koło Gospodyń Wiejskich „Syringa”;
9. Koło Gospodyń Wiejskich w Wawrzeńczycach;
10. Koło Gospodyń Wiejskich Borganie;
11. Koło Gospodyń Wiejskich w Mietkowie;
12. Koło Gospodyń Wiejskich w Maniowie „Słoneczka”;
13. Koło Gospodyń Wiejskich Cudawianki w Proszkowicach;
14. Koło Gospodyń Wiejskich w Maniowie Małym;
15. Koło Gospodyń Wiejskich „Zielony Gaj” w Chwałowie;

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Wskazana integracja ma w tym kontekście szerokie – społeczne znaczenie, które należy definiować jako dążenie do zespolenia i zharmonizowania mieszkańców danej społeczności lokalnej, poprzez intensyfikację ich kontaktów. Szczególną uwagę w procesie konsolidacji społecznej zwraca się na osoby, które chcą zmieniać siebie oraz swoje otoczenie, jak również osoby dotknięte różnego rodzaju dysfunkcjami.